

Latweefchhu Awises.

Nr. 39.

Zettortdeena 27. Septemberi.

1862.

Awischu sinnas.

Pehterburga. Muhsu Keisers sawu Krohnantineeku Leelwirstu Nikolai Alekanderowitschu zehlis par General-Majoru un pee teem. Kas stahw pee vafcha Keisera.

Rihga. Us Ministera pawehleschanu taggad Rihgas Kreeweem brihw maisi zevt un pahrdoot.

Rihga. Widsemmes zeen. Gubernaters v. Dettingen atkal pahrnahzis mahjas; — tapat arri Kursemmes Wihze-Gubernaters v. Heyking pahrnahzis no Wahzsemmes.

Kursemme taggad kahdi 458 tyhst. semneeku, wihrischku un feewischku. Pebz semneeku likkumu grahamatas us 1 tuhst. dwel felu buhs buht weenai skohlai; tad nu pawissam Kursemme waijadsetu buht 458 semneeku skohlahm, bet taggad tikkai irr 309 skohlas un no scheem 137 irr tikkai laffishanos skohlas un wehl truhst 150 skohlas. Krohna laudim irr tikkai 65 skohlas un muischneeku laudim 244 skohlas. Ja nu Krohna laudis isflaweti par „turri eem laudim“, lahdas dohmas scho laffoht galwa zeffahs? Woi ne buhs tahdas, ka muischneeki fawus laudis naw peemirfuschi, bet gan rubpejuschees un gahdajuschi par fawu lauschu gaismoschanu; un ja itt gruntigi ismeklesi, tad gan orri useesi, ka tikkai retti kur kahda lauschu skohla buhs zehlufoes bes fawas draudses dwel felles ganna paflubbinaschanas un luhgfschanahm un ka dascha draudse un dasch pagasts fawa ganna daudskahrtigu luhgfschanu pehz skohlas zeffahnu wehl ne gribbejupe ne klausht ne isdarriht, kaut gan spehdama. Tizzibas brahki, Latweefchi, kas no firds speeschahs un dsennahs us preefchu tapt, un par ko Deews, waldischana, fungi un mahzitaji no firds preezajahs un labprahf pee tam valihds, un kas juhs laizigi schinnis gaddos arri baggati svehtiti tappuschi un pee spehfa nahkuschi, apdohmaject, ka bes skohlahm, bes

labbahm un kristigahm skohlahm juhs un juhs behrni to ihstenu mehrki ne warreet panahkt, ko Deews zilwelkam un Deewa behrnam nolizzis. Katis grassis, ko pee skohlahm leezi, ta-wam behrnam un tawai tautai paleek par selta gabalu — dahrgu garrigu krahjumu. To leezi wehrâ, — Karra-gaddos effat redsejuschi Baschkiri milihtschus, kahdi schee laudis nemahziti. Taggad las-fam, ka Baschkiri 1858ta gaddâ sahkuschi zelt pirmas skohlas, un bijuschi 90 skohlas behrni; taggad tur jaw effoht 885 puifchi un 76 meitas, kas skohlas eet.

Nehweles juhrâ leelas wehtras nafti us-skrehjis us klints-akmineem leelais „Admirala“ dampfuggis, kas arweenu gahjis no Rihgas us Pehterburgu un atkal atpakkat. Dahrgais fuggis gan ne buhshoht isglahbjams, bet zilwei ispestiti un arri prezzi taggad glahbi.

Kursemme taggad irr pawissam 1781 leelas un masas muischas; starv tahn 95 mahzitaju muischas un 102 meschakungu muischas, arri 414 sudmallas; 1538 krohgi un atkal 23 tuhst. 938 semneeku mahjas — starv tahn 1783 meschafarga mahjas un 1717 buhdneeku mahjas.

Italia eet wehl tapat ka winna neddela rak-stijuschi, tikkai dsird, ka Garibalda kahja paleek labbaka un tapschoht isdseedeta. — Ko Napoleons nodohmajis darriht ar Rohmu, to ne finn neweens teilt; warrbuht tats wehl ihsti ne finn; jo paleekamas palischanas wiuna saldateem Rohma gan ne warr buht. Kurn wissa pasaule par to; un atkal iseet ne gribb iseet, jo tad Italia paliku swabbada no Napoleona pahrwaldischanas un Italia paliku Sprantscheem pardauds stiprs kainisch (nahburgs). Tad nu scho leetu wilzina,zik spehdams.

Italia. Kahds leels dakters, kas nahjis Garibaldi raudsicht, raksta ta: Ja Garibaldi labbi

lohpshoht, tam nekahdus firdsehtus ne darrischoht un tas sawu kahju itt nebuht ne kustinaschoht, tad pehz kahdeem mehneshem kahja gan valikshoht wessela, bet kahjas lohzhelis buhshoht stihs. Garibaldim nahk dauds grahmatas, ir no Enlendereem, kas winnu eepreezina sawas behdās. —

Mejikā nu sakrahjahs tee 60 tuhkf. Sprantschi (ne 30 tuhkf. kā eesahkoht Napoleons bij nondohmajsis turpu suhtiht) un nu dsird, ka Mejikas Presidents par tahdu leelu spēhku pahrbihjees un saweem nelabbeem saldateem ne ustizzedams, sahkoht par meera-derribahm runnah. — **Seemele Amerikas** karra-pulkeem taggad atkal druzin labbak effoht isdewees, jo laffam, ka wehrgu-walstu pulkus kahdās weetās effoht sakhwuschi. McKellans un Brunsilds effoht wehrgu-walstu Generalu Jaksou pee Agerstones uswarrejuschi un atpakkat dsinnuschi pahr Potamakas leeluppi. Effoht leelu pulku wehrgu-walstu saldatu dsinhwus paneh-muschi un kahdi 15 tuhkf. effoht scheem nikuschi. Dsinnuschees eenaidneekeem pakkat un atkal diki ar teem iskahwuschees un atkal wehrgu-walstneekus uswinnejuschi un teem paneh-muschi 15 tuhkf. zilwekus un 6 batterijas leelu-gabbalu. Zittā weetā effoht wehrgu-walsts Generals winnejis.

Telegrawes finnas raksta par Ameriku: Zaurto leelo kaufchanoħs 17tā Septemberi nekahds leels labbums wehl ne effoht panahkts. Iħstahm walstim effoht noqibkuschi 6—10 tuhkf. zilweki, 13 Generali jaċċauti, 1 Generalis noċċauti, — un atkal wehrgu-walstu pulkeem effoht nomaitati 18 liħds 20 tuhkf. karra-wihri; tee għajuschi pahr Potamakas leeluppi un eenaidnee ki teem dsennahs pakkat. —

Italia. Ap Kristus laiku Wiesuwa uggus-wehmejs kalns 3 Reemeru pilsatus tik ahtri un tā ppeebehre ar farsteem pelneem, ka tee zilweki tikkai no nammeem un pilsata dabbu ja isbeħgt, kas ar sawu mantu glahbšchanu ne biżi dauds kawejuschees. 3 leeli pilhati ta' nosudde, ka ne to weetu ne warreja vafsiħ kur bijuschi, jo no pelneem un laħwas gluschi apklahti. Ar gaddu simteneemi ušbhweja atkal zittus pilsatus wiflu un tikkai isgħajuschi gaddu simteni aktu roħkoht ušgħajha wezzo apbeħrtu Re-

meru pilsatu Pompeji, kas taggad d'siġi semm. Nu israfkuschi f'ho wezzu Pompejus un arri Ġekkulnamas pilsatus un dauds dauds wezzas Reemeru leetas, ir zilweku kaulus nammōs atradduschi, par ko dauds buhtu ko stahstiht. Taggad tur atkal Pompeji israfkuschi Reemeru nammu un atradduschi mahla trauka 53 fudraha un 561 bronxes naudas gabbalus. Schi namma zeppli, kas no laħwas naw maitahts tappis, atradduschi 81 fukkulu maišeis, kas wehl itt labba effoht bijuże, jebfhu ta 1860 gaddus wezza. — S—j.

Pechterburgā 25tā Augusta nakti pulksten 3jds Lietinas polizijas dasku vee Unitiċċikina tilta, kaupmanna Zerenkowa magasihne, kur gattawus aqgehrbus un dahrgus kaſchokus pahrdohd, tappa redsehts, ka dselses schiħberis vee aħrerdurwim biji atstumts un eeksdurwis puiss walla stahweja. Us ahtri doħtu finnu atskrehja polizijas kwartalneek ar saweem valigeem un eeraudsija us magasihnes griħdas dauds ismeħtstatus kaſchokus un us lobha kahdu fweċċineku, kas likkabs tur eemid fis. Kad to prassija, tad tas atbildeja, ka effoht Lubimosa pilfata birgeris, kas no dseċċasħanas ekkxi magasihnehm un allus bohdehm pahrteekoh. Passes tom nekahdas ne bija. Kad winna kabbatas pahrmekleja, tad atradda tannis bantiti ar 5 masahim atfleħgahm, nasi un ziggaru spizzi, ka arri us griħdas vee magasihnes durwim muhkħiseri ar no-laustru gallu. Beidsoħt wiñi isħieza, ka effoht Krohna semneek no Kostromas gubernementi ar wahru Nikolais Petrows, kas bes deenesta jeb darba Pechterburgā kohrteli us Wassili Ostrowas usturrotes. Peħz wiana isħiekkas weetahm arri atradda kahdu doxu no sagħtem kaſħokeem un zittahm leetahm un arri isdibbinja prettimnejm-jus un fleħpejus, kurrus liħds ar sagħi zejtum ħa-ejja. Schiħs saħħas fka kahdu kaupmanni Zerenkows us 4 tuhkf. rubl. ušdewihs un ismellesħana nu eet peħz likkumeem. — J.....i.

Kursemme. Ta' 14tā Juħli noti kka J..... muischha L. draudse schiħi behdigis notifikums. Kahds labbi wezzigis wiħri ušħayha ar zitteem us nojmu, kur dasħadi leetas-kohki fakrauti, kahdu derriġu behrsa planks ismel-leħt. Kahveenius labbi ne u-passejjis biji ušħaypis us taħdu kohku, kas swie-

rahs, un ta ar wissu kohku semmē, kur appalkschā arri bij kohki fakranti. Gan tappe prahigi no dakteria ahrstehts, bet welti, jo pehz pahri stundahm sawu garru islaida. A. R.t..g.r.

Leepaja. Isgahjuschā pawassari. Mai mehnessi, kahda faimneeka stallus pahrbuhweijoht, tappa stallis no leelas wehtras, laudim pee ta dsibwojoht, ar wissahm stuttehm us kurrahm bij atstuttehts, apgahsts un weenam vuifim, kas ne warrejis tik drihs atmukt, weena kahja lihds pat gurneem ta fasista no balkeem, ka to pehz kahdahm deenahm dakteree waijadseja nonemt. Taggad tas gutt Leepajā slimneku nammā. Dakteri teikuschi, ka gan wairs dsihwotaje ne buhschoht. A. U.-g.

Widsemme. Rahds gohdigs Sigguldes pa-gasta faimneeks no A. mahjahm sawas waijadfibaś deht 1mā Augustā taifijahs us Rihgu braukt, kur winnam mahjā nepashstams schihds ar warru us-speedahs, lai winnu par makfu lihdsi us Rihgu weddoht. Gefahkoh gan faimneeks to ne gribbeja darriht, bet pehdigi tatschu winnu us faweeem wahgeem usnehma. Abbi zellu kohpā lihds Wentscha frohgam broukuschi firgu chdinaja un faimneeks turpat gribbeja nakti pahrgulleht, bet schihds naw faimneku laidis meerā gulleht, kamehr waijadseja atkal braukt. Tad schihds iswilzis no feschos puddeli teikdams, ka labbu schabbi frohgā eegah-dahjis un spesch faimneku ar warru, lai druszin smelke. Saimneeks gan tuhlin ne gribbejis darriht, bet pehzgallā schihda usbahschanoħs paklau-fjis un masumu no puddeles eedsehris. Kad nu bij schihda wehleschanu peepildijis, tad pehz masa brihscha ta apgulles, ka itt neko wairs naw man-nijis, ko schihds ar winnu isdarrijis. Treschā deenā faimneeks Rihgā bes fwahrkeem un bes zep-pures kreklā pa eelahm kā bes prahtra staigajis, tad tur no pasihstameem tappis veenemts, apgehrbts un apkohpts, kamehr atkal pee atfahrschanas nahjis. Kad wissu bija atfahrtis, kas ar winnu notizzis, tad atraddis, ka schihds winnam nolau-pijis labbu jaunu firgu, labbus wahgus, wissas drehbes, ko lihds aehmis un wehl tihrā naudā 25 rubl. fudr.

Mihkais lassitajs, tu warrbuht fazif: Tam wiham ta gan warreja notift, kas warrbuht pehz

brandwihna glahses tihkojis; bet ar manni gan ta ne notiftu. Us tam tew atbildu, ka schis tahds fainneeks, kas jaw daschus gaddus lihds schodeen sawu mahju un maiseb-behrnus gohdigi un fluschi waldijis un pehz brandwihna glahses mas frohga durvis atwehris, nedz arri zittas weetas, kur tahdi dsehreeni atrohdahs. Par to mums, kas to wihru itt labbi pasihstam, jo wairak ko brihnotes, ka schim besdeewigam laupitajam irr isdeweess winnu us tahdu wihsi aplaupiht. — Par scho besdeewign schihdu un sagtahm leetahm lihds schodeen wehl ne-kas naw dsirdams. J. G.

„Kas semneekam jasinn?“

II.

Wai nu semneekam mahzibas buhs deewsgan? wai wehl fo waijadsehs? Darba strahdneeks un maiseb pelnitais buhs. Ar vafauli un winnas eedshwotajeem zik nezil buhs eepaslinnes. Zik ilgi ar schihsun un qudrubu peetish? Dohmasi: tatschu lihds nahwes stundu. Es tew teikschu, nepeetish ne lihds nahwes stundu. Maisi fassun nopolnisi, meerū nopolnisi; mantu krabi, taifnibu nekrabi; dsibwoisi gan ar faweeem brabkeem kohpā, bet fwehta wehl nebuhs ta fadishwe. Lauschn preefschā warrbuht labdu gohdu panabhs, bet ibsto zilwera gohdu nebuhs panabhs. Jo ihstais zilwera gohds irr: sawu Deewu atsikt, to atsikt, tam tizzeht, to peeluhgt, to peeluhgt par faweeem grebkeem, par sawu pestischau, ar to fadraudscees eelsch Kristus Jesus. Ihstais zilwera gohds irr neween maisi un apgehrbjui mokleht, bet pehz debbefu walstibas dshitees, pehz taifnibus un fwehtibus, pehz dwehfeles muhschigas dshibibus; ihstais zilwera gohds irr neween mantas kraht, ko kohdes apehd, bet tahdas, ko dwehfele warpanent lihds us zittu vafauli.

Draugs mihiakis, zits tew mussina aufis, „wai warrehs ar latkismi un bihbeles stahsteem un dseefmu grahmatu peetish?“ un tew no Deewa wahrda mahzibahm gribb nowest pee vafaules gudribahm, rahdidams, ka zittas no tahn itt nebuht nau fliftas; bet heidsoht gribbu tew rabiht, ka tu neeffi til ween semmes tahrys, bet ka tew nemirstama dwehfele, kas teeschan wissuwairahk buhtu jakohpj. Jo scheitan ne tew bijusi, ne tew buhs paleekama mahjasweeta un ja tu negribbetu pehz tizibas, tad jele pehz gudribas apdohma ruhpigi, ka tu bei-dsoht nevaleezi bes weetas, prohti bes labbas weetas.

Kas semneekam jasinn? ta effam waizajuschi. In, semneek mihiakis, neeffi til ween semmes kohpejs, neeffi til ween schihs vafaules eedshwotais, bef arridsan Dees-

wa mahju mantineels, Deewa behrns zaur Jesu Kristu, zaur uhdenti un Deewa Garru atdsemdinahs fwehtä fri-stibä. Tew jasinn, us fo tu effi aizinahts, tew jasinn fahda laime tew flohla, tew jasinn, las tas tahds fohlitajs, las tas tahds pestitais, fahds pamats irr wissai tizzibai un zerribai; tew jasinn, ka Deewa no pafaules eesahkuma zilwehkeem schehlgi parabdiyes, tew jasinn, fahds tizzibä tu warri fwehti sawu muhschu nodishwoht un drohshchi nomirt un debbefu mahjäss ee-eet; tew jasinn us fahdu wihs dshwojoh Deewam jalalpo garrä un pattefshä, fwehtdeenä un darba-deenä. Jo vahtarus noskaitijis nebuhs Deewam iskalpojis un tahds gan kristigu basnizu un tizzibü lohti buhtu apfmejjis, las saweem tizzibas beedreem pahrmestu, ka winni Deewa un Jesus wahrdt til mutte gribb brubkeht.

Wai tu sinni, draugs, las tew jasinn? Ja ne-sinni, tad mahzees. Kur? flohla. Un ja tu patz ne-warri wairs flohla eet wegs valizzis, tad raidi sawus behrnuus flohla, un ja nau flohla, tad zell flohla!

Lai falseekam un peemiinnam weenä reise, las sem-neeku behrneem flohla buhtu jamahzabs:

- 1) Deewa wahrdt, Biibheles stahst, latkismja mahzibas, wahrdt fahkoht: tizziba, las nau til ween Deewa un Jesus Kristus atshschana, bet zaur zaurim Deewabihschanaabs un teesham dshwos spehls, mihlestiba, taifniba un fwehriba. Te fahst: meldini.
- 2) Rahda irr tehwu semme taggadit, fahdi bijuschi wezztebwu laiki, rahda irr lauschu pafaule un lauschu dshwe pa zittahm mallahm, fahdi irr Deewa raddisumi un pafaules dabba.
- 3) Rakkäht un rehkinah.

Nu tawu brihnumu, kur tad grabmata patte, patte lassifchana? — Lihfchi to esmu aismiesis neteizis. Jo Abbize un grabmata lassifchana irr til sunams flohlas eesahkumis, ka taggad gandrihs wairs newajaga peekoh-dinah un behrni to mahzabs ir bes flohla no paschahm mahtehm. Un ta arri lai notiktohs us preefchun. Muhsu behrni preefch tribspadfmita gadda retti tohp flohla fuhrti. Wai tad libds tam gaddam tufschä un brihwe stahwehs? un ohtran fahrtan, ja flohlmieistereem jayuh-lejahs ar abbizi, wai tad spehla un wallas buhs wehl wairahf fo behrnu galwäs un firdis eedehstib? Tapehz wissa zerriba us flohlahm pawelti, kad flohla usnemsim behrnuus, las nau grunitgi un fahdri grabmatneeki. Par scho eesahkumu wezzaleem jagahda mahjäss.

Bet lai nu vatte lassifchana no ristigas flohlas at-stabi, wai flohla eespehs wissas tahs zittas mahzibas gahdaht, las semneekam jasinn? Eespehtu gan, kad behrni nestahwehtu til ihfli laiku flohla. Kad zauri rehkinam pa wissu Kursemme, tad flohla laiks beh-

nam buhs (ja dauds) pahri mehneshu us weenu wai diwi seimahm! Meitenehm nebuht til ilgi nelaimesees flohla tapt. Wahsemme turprettim flohlas laiks irr fatram behrnam no septita libds preepadfmitam gaddam zauru seemu, zauru wassari! Tahdu garrä flohlas laiku mehs Kursemme ahtrumä nefagaidfim, jan tadehlt ne, ka muhsu faiinnekeem pa wassari gammu waisjaga un lauku lauschu naw til dauds, ka tahdi vee zuhlahm un lohpeem warretu eet. Wai tu dohma, ka eespehsim pahri mehneshös wissas pafaules un debbefu gudribas behrnam galwä elauft un eekalt? Ne eespehsim! Ja nu nepeh-jam, fo tad lai daram? lä ischkeim flohlas mahzibas? fahdu (dallu) vee mallas lissim? wai Deewa wahrdt? wai tahs gudribas, las schai pafanlei derr? Kad tew ridsu-planjamä laikä sanahl dands darbu kohpä: seens wehl jawahf, semme zitta ja-apstraahda preefch fahllas: wai nemeklef, fahds darbs jo wairahf nohtig, to steigsi padarriht, ja vee obtra fahdes, lai jele maja fahde. Deb wai suns diwi salkus weenä reisä dsennadams nepalis tufschä un ne weenu nenokers? Tapehz behrneem flohlaas vareefch to gahdasim, las buhtu jo nohtigi jasinn un jamahzabs, prohti, dwehfelet tizziba, un kad fahdi eestahdita, un wehl wallas un spehla, tad gahdasim pafaules atshschana un gudribu. Un kad pectruhst wallas un spehla, tad pamettisim pafaules atshschana un gudribu wassaras flohla, un grabmatabin, fo paldeews Deewam dands mahzitaji sawahm draudsehun gauscham atwecglingsfchis grabmata isleenedami, to pamettisim Awiisehmu, fo taggadit gan dauds tubkostochi Latweeschi eeradduschi un eemible-jischi, lai til ir tahs laizigas sunas lauschu dwehfeles nemahza Deewa wahrdt un prahru apfneet, bet zeenaht un bihtees, un pawissam gahdajim flohlaas laiku behrneem pagarrinah un flohlmieisteru spehkus wairroht. Pirmais mahzibas mehrkis us wissu wihs irr: Deewa behrnu audsinahf, kristigu zilweku; ne til ween pafaules behrnu, fahrti gauzku; jo tu ar wissu gudribu un mantu isputtesi un isnihfli, kad tarwas gudribas eesahkums nebuhs deewabihfchanahs.

Beidsoht wehl preimineschu, ka teesham fahdi mesle-jama tizziba nau galwä, bet wissuwairahf firdi un ne-pastahw eesch fahltiteem wahrdeem, bet parabdhahs dshwö garrä un spehla, un tadehlt wehl nebuhs deewa gan tizzibü sinnahf, bet raijadsehs eesch tizzibas pehz Deewa walstibas dshitees. Lai tad tas schebligais Deewa muhsu Kursemme un Bidsemmes lauschu flohlahm dohd un isturr tahdus gudrns un deewabihjis gus flohlmieisterus, las tizzibü behrneem neween galwä, bet jo wairahf firdi ar sawu mahzibü un ar sawu preefchischi elauft.

A. Bielenstein.

Mihgä annabukfchi 1442 fuggi un aissgabjuschi 1311 fuggi; Veepaja annabukfchi 178 fuggi, aissgabjuschi 173 fuggi.

A w i s c h u

peeliffumis.

Missiones

finna s.

Nr. 19.

1862.

Missiones - svehtki Birschumiishas basnizā.

Jaw Nr. 33. muhsu Awises jums, mihlee missiones draugi, tē finnu laidu, ka ar Deewa valigu zerrejam 30tā Augustā missiones - svehtkus swin-neht. Nu tas Kungs mums schehligi irr valihdsejis, ka warrejam scho deeninu peedishwoht. Tee-scham ta bij dahrga un augstas preezibas un svehtibas pilna deena, kas mums wisseem, kas tur bijam sapulzeti, wehl ilgi labba peeminnā jo stipri pastahwehs, un juhs, kas ne effat tur bijuschi, arri gribbeest finnah, ka mehs sawus missiones svehtkus pawaddijam; tapehz gribbu taggad pehz kahrtas par teem stahstiht. Jaw 28tā Augustā wehlā wak-farā missionars Ugo Ahns ar zitteem draugeem no Rihgas ar maschini atbrauza Krihzburgas stanziā un mehs tohs ar preeku tur fanehmam. Tai paschā wakfarā arri no Dinaburgas atskrehja wehl ohts missionars, ko pawissam ne bijam gaidijschi tai deenā, prohti Krone, kas leelā Rihnas semmē jaw daschu gaddu strahdajis, un taggad us muhsu Kursemmi atnahzis, kur winsch zitkahrt par behrnus skohlnecku bij dshwojis. Ta tas Kungs mums us muhsu missiones - svehtkeem diwus mihtus weefus bij atweddīs ar to skaidri rahdidams, ka winsch pats pee teem gribbeja peeteiktees. Ohtrā deenā Jeklabstatte basnizā ap pulksten 10 no rihta sapulzejahs desgan leela Wahzu draudse un abbi missionari tē svehzigus wahrduus runnaja, kas wisseem klausitajeem pee sirds kehrabs. Par scheem Wahzu missiones - svehtkeem es tē ne gribbu plashki stahstiht tadeht, ka man par Latveeshu missiones - svehtkeem jaw papilnam irr ko stahstiht. Tas nu bij 30tā Augustā, ka mehs us teem Birschumiishas basnizā sapulzejamees. Bes teem jaw peeminneteem abbeem missionareem bij fanahluschi

kahdi 18 mahzitaji, wissuwairak no muhsu Sehpils aprinka, bet arri trihs no Widsemmes un weens no Leijas-Kursemmes, kahdi 70 wairak mahziti dseedataji no Birschumiishas, Diggnaies un Sunnakstes draudsehm lihds ar faveem skohlmeiste-reem, un no wissahm draudsehm, kas wissaplahrt, leels kauschu pulks. Drohshi puusohtras werfes garr leelzettu pa diwahm rindahm stahweja ratti un sirgi beeschi faspeesti, ka gan ware rehkinah, ka lihds 3000 zilweku bij fanahluschi. Dasch weefis arri tahku no Pehterburgas bij atnahzis. Tah-dam leelam kauschu vulkam fa-eeschana nekahda ne bij paschā basnizā; bet Deews mums bij dewis jauku skaidru deeninu. Tad nahzam no basnizas ahra. Abbi missionari un zitti mahzitaji, kas tai deenā par runnatajeem bij iswehleti, apstahjahs basnizas leewina fahnis, kur wehjisch un soules karstums winnus ne warreja aisdemit un nu wianu preeskchā wiß tas leelais plazzis ahtri pildijahs ar laudim. Gefahlam ar to dseefminu: Kamehr wehl Kristus Kehnisch buhs (Nr. 714 muhsu ds. gr.) un stipra ka juhras wilnu kaulschana un tomehr mihliga un patihkama no tuhktoschu balsim schi warrena dseefmina pazehlahs gaisā. Tad es uerun-naju draudsi ar 118tas Dahwida ds. wahrdeem no 24—27 pantinam, israhididams,zik gahrds un leels tas preeks mums kristiteem, ka sapulze-juschees klausift tohs leelus pestischanas darbus, ko Deews tas Kungs pee paganeem strahda un sawā starpā arri beedrotees us tam, ka schis Deewa darbs, prohti nabbagu paganu atgreeschanahs arri jaur mums wairumā eetu. Nu Deewa kalvoschanu pehz kahrtas tahlač weddis, is-laffiju wehl lekziones weetā 96 Dahwida dseefmu. Tad dseedataju kohris no Diggnaies un no Sun-nakstes mahzitajeem un Birschumiishas skohlmei-

sterā waddihts iedseedaja jaiku dseesminu us
tschetrohm balsim: Leizeet to Kungu re. Wissa
draudse nu usnehme to dseesmu: Usturri fawu
draudsi (Nr. 724.) Tē nu pazehlahs Lese wiz
no Rihgas, kas gitkahrt Kursemme par mahzitaju
bijis un taggad ar missiones buhschanu stipri puh-
lejahs. Schis Ahna missionaram tuws raddineeks
un ohtram missionaram Kronam no fenn gaddeem
draugs, spreddiki teiza par Matt. ew. 9, 35—38.
Ar spehjigeem wahrdeem tas pehz islassita ewange-
liuma rāhdija 1) zik warren leels ta Kunga plau-
jamais arri taggad wehl irr. Jo jebshu gandrihs
2000 gaddi pagahjuschi, kamehr ta preezas mah-
ziba tāhs walstibas tohp fluddinata pāfaulē, to-
mehr schi fluddinofschana brihscham aiskaweta, bri-
hscham no kristigas draudses aismirsta, wehl tikkai
to masako kauschu pulku aishemusi; jo tikkai 400
milj. effoht kristitu un wehl lihds 1000 miljonu
paganu un nekristitu pāfaulē. Tadeht, jo leela schi
druwa un jo gruhts tas darbs, jo wairak arri
2) Deewas tas Kungs jaluhds, ka winsch darbineekus
fuhta fawā plaujamā. Kas tā ne gribboht
luhgt, tas arri wehl ne effoht ihsts Kristus mahze-
klis, jo tas ne behdajoht wis par fawa Kunga
goħdu un swehtu atnakschanu, kas notikschoh
tad ween, kad wissā pāfaulē tas preezas-wahrds
buhs atskannejis. Bet kas tad nu effoht ihstens
Deewaluhdsejs? Gan neweens pats grebzigs zil-
wels ne effoht zeenigs tā luhgt pats zaur feni, bet
par zeenigu tas paleek zaur Kristus swehtu Garru,
kad tas no scha leek skubbinates Jesum par leezi-
neku buht wissupreeljch starp scheem kristiteem,
kur tik dauds wehl paganu buhschanas. Deewa
wahrda saimoschanas, wissadu tibschu grehku ne-
gantibos. Starp kristiteem kandim wehl wasojahs
apkahrt tee pasudduschi Israela behni, tee noscheh-
lojami schibdi, kas retti retti tikkai atrohnoht pee
kristiteem labbu preeskjishmi un swehtu pamahzi-
schau un tā zaur muhsu wainu arri pasuhd. Bet
kas gribboht par zeenigu luhdseju tilt, tam arri
ne waisagoht aismirst pee fawas paschas fids ik-
deenas no jauna strahdabt, ka jo deenas paleek
tibra no grehleem un jo gattawa, valihdseht zik speh-
dama ar to laizigu mantu, fo Deewas dewis, pee
winna goħda un walstibas wairuma. — Kad pehz
scha spreddiki, ar fo wissu klausitaju fidsi bij ee-
fillusħas. Lese wiz mahzitojs wehl karsti Deewu

bij peeluħdiss, tad atkal dseedatōju kohris us tħe-
trahm balsim dseedaja schi dseesmu: Schi irr ta
Kunga deena. — Draudse usnehme to dseesmu:
Kungs tu fawu walstibinu (Nr. 730.) Tad nu
abbi missionari, kas lihds schim bij feħdejuschi fa-
wōs krehflos vazehlahs. Wissu kauschu azzis us
scheem wiħreem verrahs gaidħt, fo nu winni stan-
ħihs. Missionars Ahns, kas, pirms no muhsu
mallas bij aigħajjis Latweeschu wallodu bij run-
najis, no mums mahzitajeem bij luħġi, ka winsch
kahdus wahrdu Latweeschu wallodā pats gribbetu
runnaha. Schi luħgħanu paklausijis winsch bij
lizzees kahdus wahrdu u serakstħi, fo nu ar skan-
nigu balsu lassija, draudsi ar teem apsweżinadams un
to Kungu peeluħgħadams, ka gribbetu sweħiħt schiħs
muhsu missioneś-sweħkus preeskj fawas walstibas
wairoħchanas; tad islassija no Matt. ewang. 28,
18—20. Tad usnehme runnu Wahzu wallodā,
kas mannix pehz kahrtas bij jatulko. Winsch
runnaja tā: Sirdsmiħlee braħli un mahħas eekj
ta Kunga Jesus Kristus! Preeskj 25 gaddeem es
no juħsu mallas esmu iegħajjis Awrikas semmè
teem melneem zilwekeem Kristus ewangeliumu flid-
dinaħt. Kas schiħħad darbu u senimmahs, tam ne buhs
scheħloħt fawu īħlinu nedf fawu d'sħiewi, tam
ja-atħażi wijs, kas schinni pāfaulē winneem pa-
tiħk. Arri man bij ja-atħażi miħtnej teħwes un
maħte, braħlis un mahħas un zitti raddi. Ne
dohmajiet, ka mums missionareem ta d'sħiewi wee-
għla. Mums ar dauds gruhtumeem japubliejabs,
mums dauds breeħmas-jareds; mums dauds truh-
kuma jozeesch pee wissħom leetahm, ar kurrāħm zit-
kahrt no jaunibas bijam apraddusħeċċes. Jo kahdi
tee pagani, pee kurrēm mums ja-eet? Tee irr tum-
iċċi un neganti, tee aħiñskahrigi un no nekħħas
scheħlastibas ne finn: tee zilweku meesħas ehdu itt kā-
meħs kautus loħvus; tee tik kahrigi irr pehz zil-
weku meesħas, ka tee to aqgħistaku turr par jebkħadu
zittu ehdomo. Tā bij kahds kieni, kas fa-
wam nomi rruħħam teħwam par goħdu likka nokaut
2000 wairak zilweku un winnu aħiñiš likka ee-
teżżeenah leelā bedr, kurrā laiwa bij nolikka lihds
kamehr schi laiwa vazehlahs un peldeja pa zilweku
aħiñi. Atkal zits kieni, kad winna maħte
bij mirruż neween 7000 zilweku likka nokaut, bet
orr taji jaġħid bedr, kurrā winsch maħtes lihki
ee-likka, 12 jaunus skaistas meitqas d'sħiewi nostat-

tija un tohs lihds ar to lihki aprakke. — Bet kas tad muhs missjonarus speesch vee scheem paganeem eet? Zits nelas ka ta Kunga stipri wahrdi: Cita zaur wissu pasauli un fluddinajeet to preezas mahzibū wissai raddibai. Ne zaur sawu paschu gribbeschanu mehs scho darbu usnemmam, nedz zaur sawu paschu spehku, bet tas noteek ween zaur ta Kunga prahtru un zaur ta Kunga spehku. Un tadehl winsch arri apileeziyahs wehl schodeen fa-weem wehstnescheem, tohs pawaddidams un teem palihdsedams. Tas Kungs mums atwerr to paganu zeetas firdis, ka tee sahk waizahz pehz sawas pestischanas un atgreeschanahs. Tas Kungs arri muhs pasarga neween no paganu negantibas un dušmahm, bet arri no plehfigem swchreem un gip-tigahm tschuhfskahn. Ta tas Kungs ir mannim palihdsejis, ka ne pawelti esmu strahdajis un manni vasorgajis, ka es schodeen juhſu preekschā stahwu sveiks un wessels, un lihds ar jums us scheem missiones-swehtkeem warru preezatees. Atkal es no jums aiseemu pee ta darba, us ko tas Kungs man sauzis, no juhſu swehtischanas pawaddihts. Ko es juhs peeminneschu ta Kunga preekschā, to peemineet juhs arri mannis juhſu aislubgšchanā Deewa preekschā. Lai schee virmee missiones-swehtki jums wisseem paleek peeminnā, kamehr tas Kungs muhs un juhs pehz wissas zibnischanas schinni pasaulē fa-aizinahs sawas debbesis un mums dohs satiktees winna preekā muhshigi. To lai Deews Kungs palihds mums wisseem! Amen.

(Turplikam beigums.)

Missiones finna.

No Avrikas raksta, ka tur schinni gaddā triju mehneschu starpā 12 missionari ta karsta neweffe-liga gaisa dehl nomirruschi. Zittus missjonarus warrbuht gan turpu nu atkal aiesuhtihs; arri gad-dahs kas eet; jo tas Kungs fazijis Luhk. 17, 33.: „Ja kas mellehs sawu dīshwibū paturreht, kas to pamettihhs, un ja kas winna pamettihhs, kas to dīshwibū paturrehs.“

E. F. S.

Bateiziba.

Wisseem teem mihteam Kursemmes un Widsem-mes mahzitajeem un skohlmeistereem, kas lihds schim, ihpaschi schinnis nedehlās, baggatus pa-salku, (dseefmu un) singu, mihku, mahju-wahrdi

un zittu finnu krahjumus man ar labbu prahtru at-stellejusch, pateizohs itt no firds un lub-dohs, lai ir us preekschu wehl mannas lubgscha-nas peeminn.

14ā September 1862.

Taun-Auzes mahzitaj.

A. Bielenstein,

S i n n a.

Kuldigas lauku-lohpschanas beedriba tē isslud-dina, ka 15tā Oktoberti schinni gaddā Kuldigā buhs semneeki sirgu rahdischana preeksch Aisputtes un Kuldigas virspilskunga-teefas aprinka. Pehz waldischanas pawehleschanas til-kai tahdas lehwes un tahdi ehrseli warr dab-buht nospreeschamu gohda-maksu, kas no 2tra lihds 4tam gaddam un no 4ta lihds 6tam gaddam wezzi, arri tilkai tahdas lehwes un sirgu warr west pee rahdischanas, ko semneeki paschi audzinajuſchi un par ko tee, kas atwedd, warr parahdiht attestati no peederrigas pagasta-teefas, kas no muischasa-waldis-chanas — jeb pee Krohna - laudim no aprinka-waldischanas apileeziatas un appaſchraſtitas tap-puschas.

J. Schiemann,

Kuldiga,
tanni 13. Septemb. 1862.

Kuldigas lauku-lohpschanas beedribas Presidentis.

3

Sluddinashanas.

Wehrā leekama sluddinashana.

Schē es sunamu darru, ka täpat sā vagabjuſchōs tā arri ſchogadd manna eljes pabrihki, Tohnaakalnā (pee Rīgas) pirmas sortes linnu-ſehklas, arri linni no mannim tohp pirkki. Tē klaht arri peeminnu, ka mannas jaun usbuhwetās Amerikaneeschu dampfus-mallās pee Jelgawas ſchoſſejas Nr. 2. wiffadu labbibu pehrku, sā: kweſchus, rudsus, meeschus un ſtrus. Es tapehz lubdu wiffus zeen, arrendatorus un gohdigus nobmneekus sawu labbibu un linnus mannim pee-west un no mannim arween gohdigu apdeeneschanu ſagaadiht.

Tohnaakalnā pee Rīgas, 21mā Augustā 1862.

Carl Chr. Schmidt.

Augsti zeen, muischueekeem, fungem un wisseem zitteem teizameem laudim es eedrohſchinajohs ar fa-weem raksteem issluddinah, ka Kursemme pee Saldes

ſkunſtes un andeles dahrſueeka

par wifflehtaku veenahšanu tirgu warr dabbuht pirkst: wiffadus anglu-lohkus un ohgu-kruhmus, wiffadus pulku-ſihpolus un wiffadus rohſchu-kruhmus, Ila arri wiffadas dahrſu-falkes un kahpostus pa ſchalleem

Es arri uskemnichs tohs auglu-kohkus un obgu-un rohshu-fruhmus, kas vee mannis taps pirkli, labbi eestahdiht, ja kahds gribbetu, sai ta darru. 2

Johann Peter Rosenberg.
skunstes un andeles dahsneels Saldē.

Lindes muishas turgus, Kursemme, tiks sħo-gadd tapat kā arveen pirmdeenā, tāi 8ta Oktoperi uoturtehts. 2

Kohti labba enlifha ar maschinni taifita **sahbaku wilfe** par lehtu turgu tohp vahrohta 1 mahrzina un $\frac{1}{2}$ mahrzina vohħobs, mannās boħbés vee esera eelas un vee siwju-turgus. 2

E. Pfaffrodt.

La Pantenes eeffch Enlantes pabrikka Stanforda taifita

linnu mihstama roħkas-maschine
bes skrahjahr, kā arri gattawa ar skrahjahr, warri apstellejt nu-arri, pirkli vee G. Dittmara, 2
Nihgā, vilis-eelā. Nr. 17.

Taunpille turrebs ifgaddā wehl oħtru turgu 29 ta Septemberi. Swehtdeenas deħt buhs schis turgus schogħadd **2ta Oktoperi**. No firgeem un wifseem zittein lobpeem schinni gaddā tulli ne hemis.

Taunvilles muishas waldishana, Ischä Septemberi 1862. N. 56. (S. W.) 1

Us taħm zaur Bausħas aprinċa-teeſu islaistahr pa-wheleħchanah no bta Juhra 1862 Nr. 847. sinnamu

darritu preefšħaraktu zeen. Kursemnes Gubernatora funga no 1ma Juhra f. q. Nr. 4938 teek no Wezzu un Jaunfaules pagasta-teesas wiffas zittas teesas un poliżijas uzażinata, wiffahm tħahm vee schahs pagasta teesas peerakstitham dwieħfelxha, fuksas us nekrus-schu naudas deeneshanu islaistas, kā: Karl Möllopp, Mikkel Leikrist, Mikkel Swieke, Krist Buschering, Jakob Steinat, Jahn Birkowski, Gedder Tirmel, Mikkel Irbe, Jahn Stabbul un Jahn Laikam, sinnamu darriħt, ka zaur muhlu angsta Weissera scheħlastibu tħahm irr weħleħts vee taħs pirmsas nekrus-schu doħsħanas few par teem sinnamem 300 rubl. f. ispirktes, bet arri ja minnha l-ihħid pirmsas nekrus-schu doħsħanas toħs minnetus 300 rubl. f. pagasta-teesai ne buħtu emmalfajusħas, ar winnaha phez jauneem likkumem tiks darriħts.

Wezzu un Jaunfaules pagasta-teesā, tāi 15ta Septemberi 1862. Nr. 327. 3

Sħauku aprinċi, Akminnes pagastā, Sapnagħu fahdħa tannu nakti no 29ta us 30ta Augustu schinni gadda no gannibahm irr ar wifseem dsellesse pinnektem sagti: 1) sı̄rgs tumši pelleħls ar bleffi peeré, 5 gaddus wezz, 40 rubl. weħrits; 2) sı̄rgs tumši bruħns ar baltu strħipu par peeri, 3 gaddus wezz, 60 rublis weħrits. Kas par scheem sagħtieem firgeem riqtigu sinnu warri doħt Sħauku aprinċa Luttera mahzitajam Di-sto-nam, **Sawnara's mahzitaja muishha**, kā toħs warri dabbuħt, tas dabbuħs **20 rubl. fudr.** pateizibas naudu. 3

S i n n a .

Passews kristigai Kandawas draudsei par 25 rubl., fo zaur fawu zeenigu mahzitaju atsuhtijuschi preefšħi Niċekkowas Latweescheem Sibiriā. S-ż.

Labbibas un prezzi turgus Nihgā tāi 22. Septemberi un Leepajā tāi 22. Septemberi 1862 gadda.

Makfa ja par:	Nihgā.	Leepajā.	Makfa ja par:	Nihgā.	Leepajā.
R. R.	R. R.	R. R.	R. R.	R. R.	R. R.
½ Tħebtw. (1 puhr) rudsu 210 l-ihħi	2 20	2 15	½ puddu (20 mahṛż.) dsellesse . . .	1 —	1 10
½ " (1 ") kweeħħu —	4 —	3 20	½ " (20 ") tabaka . . .	1 25	1 50
½ " (1 ") meeshu 160 —	1 70	1 80	½ " (20 ") schikħu appiñu —	— —	2 50
½ " (1 ") ausu . 115 —	1 20	1 15	½ " (20 ") schah. zuħlu gall. —	— —	— —
½ " (1 ") strau . —	2 50	2 50	½ " (20 ") froħna linnu 2 75 2 —	— —	— —
½ " (1 ") rupju rudsu milt. 2 20 2 —	— —	— —	½ " (20 ") braħka linnu 1 50 1 20	— —	— —
½ " (1 ") biħdelet. 325 —	3 —	3 —	1 muzzu linnu seħħlu . . . 6 l-ihħi 7 25 9 —	— —	— —
½ " (1 ") kweeħħu mil. 4 15 4 —	— —	— —	1 " fil-ħelu 10 — 10 50 9 —	— —	— —
½ " (1 ") meeshu putr. 2 75 2 90	— —	— —	10 puddu farħanahs fahls 6 — 80 —	— —	— —
10 puddu (1 birka) feena . —	4 —	3 —	10 " baltaś rupjas fahls 5 75 80 —	— —	— —
½ " (20 mahṛż.) kweeħħa 400 —	4 20	3 60	10 " " " smalkas 5 75 80 —	— —	— —